

Sociocognitive Onomastics; A New Domain in Interdisciplinary Studies

Bahman Zandi¹, Behzad Ahmadi²

Received: Oct. 9, 2016; Accepted: Dec. 26, 2016

Abstract

The present paper aimed to introduce cognitive socio-onomastics, an emerging scientific and research interdisciplinary and a branch of cognitive sociolinguistics. Onomastics has interested linguists as well as philosophers, historians, archeologists, anthropologists, and sociologists. Initially, onomastics was a diachronic field and dealt with the etymology of names. However, sociolinguistics, taking a synchronic approach, brought onomastics to the arena of studying contemporary social relations. Since names are linguistic elements in the linguistic knowledge of the individual, formed in the course of his/her social interactions, they are considered vital elements in the study of language and identity. Also, names are part of the cognitive construction of individuals in societies with plenty of social and linguistic variations. Since neither sociolinguistics nor cognitive linguistics can explain the various aspects of names and naming, combining the knowledge of language and the knowledge of society leads to choosing words and linguistic structures in harmony with the social context. The discussion in the paper leads to the conclusion that "cognitive socio-onomastics," as a scientific research interdisciplinary with a mixed approach, account for both cognitive and social aspects of naming.

Keywords: sociolinguistics, cognitive linguistics, onomastics, naming

Interdisciplinary
Studies in the Humanities

Abstract

1. Professor of Linguistics, Faculty of Language and Foreign Languages, Payam-e Noor University, Tehran (Corresponding Author)

Email: zandi@pnu.ac.ir

2. PhD Student of Linguistics, Faculty of Language and Foreign Languages, Payam-e Noor University, Tehran, Iran

Email: bahmadi33@yahoo.com

Bibliography

- Abdi, A. (1997). *Tahavvol-e nāmgozāri-ye kudakān-e Tehrāni az 1966-1995* [The evolution of naming children from 1995-1966]. Tehran, Iran: Hannāne.
- Abdi, A. (2010). *Čāhār pažuheš dar jāmeēšenāsi-ye farhang* [Four research on culture sociology]. Tehran, Iran: Sāles.
- Agyekum, K. (2006). The sociolinguistics of Akan personal names. *Nordic Journal of African Studies*, 15(2), 206-235.
- Alford, R. (1988). *Naming and identity: A cross-cultural study of personal naming practices*. New Haven, Connecticut: HRAF Press.
- Algeo, J., & Algeo, K. (2000). Onomastics as an interdisciplinary study. *Names*, 48(3-4), 265-274. doi:10.1179/nam.2000.48.3-4.265
- Al-Zumor, A. (2009). A socio-cultural and linguistic analysis of Yemeni Arabic personal names. *GEMA Online Journal of Language Studies*, 2, 15-27.
- Anderson, J. (2007). *The grammar of names*. Oxford: Oxford University Press. doi: 10.1093/acprof:oso/9780199297412.001.0001
- Andryuchshenko, O. K., Suyunova, G. S., & Tkachuk, S. S. (2015). The cognitive aspects of the study of regional Onomastics. *Indian Journal of Science and Technology*, 8(10). doi:10.17485/ijst/2015/v8is(10)/84835
- Bakhtiar, M. (2013). Creative use of proper names in Persian. *Anglisticum Journal (IJLLIS)*, 2(5), 89-101.
- Barcelona, A. (2003). Names: A metonymic 'return ticket' in Five languages. *Jezikoslovlje*, 4(1), 11-41.
- Barcelona, A. (2004). Metonymy behind grammar: The motivation of the seemingly 'irregular' grammatical behavior of English paragon names. In G. Radden, & K. U. Panther (Eds.). *Studies in Linguistic Motivation*, Berlin & New York: Mouton de Gruyter, 357-374.
- Barcelona, A. (2011). *Estēāre va majāz bā ruykardi šenāxti* [Metaphor and metonymy at the crossroads: A cognitive perspective] (F. Sojoodi, L. Sadeghi, & T. Amrollahi, Trans.). Tehran, Iran: Naqš-e Jahān.
- Barlow, M., Kemmer, S. (Eds.). (2000). *Usage based models of language*. Stanford, Calif.: CSLI Publications.
- Berberović, S., Delibegović Džanić, N. (2013). Halls of Fame across cultures: The figurative meaning of personal names in light of conceptual integration theory. *Explorations in English Language and Linguistics*, 1(1), 84-106.
- Bramwell, E. (2012). *Naming in society: A cross-cultural study of Five communities in Scotland* (Unpublished doctoral dissertation). University of Glasgow.

- Brdar, M., & Brdar-Szabó, R. (2007). When Zidane is not simply Zidane, and Bill Gates is not just Bill Gates. *Aspects of Meaning Construction*, 125–142. doi:10.1075/z.136.09brd
- Bright, W. (2003). What is a name? Reflections on onomastics. *Language and Linguistics*, 4(4), 669-681.
- Burns, A. (2015). *Field-names of North-East Scotland: A socio-onomastic study* (Unpublished doctoral dissertation). University of Glasgow.
- Bussmann, H. (2006). *Routledge Dictionary of language and linguistics* (G. P. Trauth, & K. Kazzazi, Trans., (Eds.). London and New York: Routledge, Taylor & Francis.
- Coates, R. (2013). Onomastics. In C. Chapelle, (Ed.). *The Encyclopedia of Applied Linguistics* (pp. 4315-4320), Oxford: Wiley-Blackwell. Doi: 10.1002/9781405198431
- Crystal, D. (2008). *A dictionary of linguistics and phonetics* (6th ed.). Oxford: Blackwell.
- Cumming, S. (2013). Names. In E. N. Zalta, (Ed.). *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*.
- Danesi, M. (2004). *A basic course in anthropological linguistics*. Toronto: Canadian Scholars' Press Inc.
- De Stefani, E. (2012). Crossing perspectives on onomastic methodology: Reflections on fieldwork in place name research. An essay in interactional onomastics. In A. Ender, A. Leemann, & B. Wälchli, (Eds.). *Methods in Contemporary Linguistics* (pp. 441-462), Berlin/Boston: Mouton de Gruyter.
- Dobric, N. (2010). Theory of names and cognitive linguistics: The case of the metaphor. *Filozofija i Društvo*, 21(1), 135–147. doi: 10.2298/fid1001135d
- Ennin, T., & Nkansah, N. (2016). A literary anthroponomastics of Three selected African Novels: A cross cultural perspective. *IJSCL (International Journal of Society, Culture & Language)*, 4(1), 69-79.
- Eslami-Rasekh, A., & Ahmadvand, M. (2012). What is in a name? A short survey on the sources and the factors affecting the act of name-giving. *Journal of Sociological Research*, 3(2), 124-133. doi: 10.5296/jsr.v3i2.2127
- Eslami-Rasekh, A., & Ahmadvand, M. (2015). Name-giving variations in Kurdistan Province of Iran: An ethnic identity marker categorized. *Khazar Journal of Humanities and Social Sciences*, 18(2), 5-22.
- Evans, V. (2007). *A glossary of cognitive linguistics*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Farkas, T. (2015). Changing names as abolishing the difference: Personal names as ethnic symbols, characteristics of surname changes and the magyarization of surnames in Hungary. *LÉTÜNK*, 3, 27–39.

Interdisciplinary
Studies in the Humanities

Abstract

- Felecan, O., & Felecan, N. (2013). Names of Romanian places of worship. In O. Felecan, & A. Bugheșiu, (Eds.). *Onomastics in Contemporary Public Space*, Cambridge Scholars Publishing.
- Finch, J. (2008). Naming names: Kinship, individuality and personal names. *Sociology*, 42(4), 709–725. doi: 10.1177/0038038508091624
- García-Ramírez, E. (2010). *Proper names, a cognitive-philosophical study* (PhD dissertation). The University of Michigan.
- Glucksberg, S., & Keysar, B. (1990). Understanding metaphorical comparisons: Beyond similarity. *Psychological Review*, 97(1), 3–18. doi:10.1037/0033-295x.97.1.3
- Goldberg, A. E. (2003). Constructions: A new theoretical approach to language. *Trends in Cognitive Sciences*, 7(5), 219–224. doi:10.1016/s1364-6613(03)00080-9
- Hajdú, M. (2002). *The history of Onomastics*. *Onomastica Uralica*, 2, 7-45.
- Hojjati, M. A. (2005). Semantik-e asāmi-ye xās [Semantics of proper names]. *Nāme-ye Mofid*, 47, 3-22.
- Hojjati, M. A., & Kashi, M. (2005). Čalešhā-ye piš-e ru-ye nazariye-ye Kripke dar bāb-e semantic-e esm-e xās [The challenges ahead of Kripke theory on proper names semantics]. *Nāme-ye Mofid*, 50, 37-54.
- Hudson, R. A. (2010). *An introduction to word grammar*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Jamshidiha, Gh., & Fooladian, M. (2011). Barresi-ye tahavvolāt-e farhang-e omumi dar Iran bar asās-e tahlil-e nāmgozāri [The study of public culture evolution in Iran based on onomastics]. *Journal of Iranian Association of Cultural and Communication Studies*, 24, 39-64.
- Jenkins, R. (2008). *Social identity* (3rd ed.). London: Routledge.
- Joseph, J. E. (2004). *Language and identity: National, ethnic, religious*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.
- Karpenko, O. (2016). Cognitive Onomastics. In C. Hough, & D. Izdebska, (Eds.). *Names and their Environment, Proceedings of the 25th International Congress of Onomastic Sciences (25-29 August 2014)*, Glasgow: University of Glasgow.
- Khan, T., Deepa, V. (2014). The names of virtual communities: A linguistic cum socio-onomastic analysis. *Global Journal of Multidisciplinary Studies*, 3(9), 456-465.
- Kovecses, Z., & Radeen, G. (1998). Metonymy: Developing a cognitive linguistic view. *Cognitive Linguistics*, 9(1), 37–78. doi: 10.1515/cogl.1998.9.1.37
- Lakoff, G. (1987). *Women, fire, and dangerous things: What categories reveal about the mind*. Chicago & London: The University of Chicago Press.

- Lakoff, G., Johnson, M. (1980). *Metaphors we live by*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Langaker, R. (1991). *Foundations of cognitive grammar: Descriptive application* (Vol. 2). Stanford: Stanford University Press.
- Lieberson, S. (1984). What's in a name? Some sociolinguistic possibilities. *International Journal of the Sociology of Language*, 1984(45), 77-87. doi: 10.1515/ijsl.1984.45.77
- Lieberson, S., & Bell, E. O. (1992). Children's First names: An empirical study of social taste. *American Journal of Sociology*, 98(3), 511-554. doi: 10.1086/230048
- Mateos, P. (2014). *Names, ethnicity and populations, tracing identity in space*. Berlin, Heidelberg: Springer.
- Nilsen, A., & Nilsen, D. (2007). *Names and naming in young adult literature*. Lanham, Maryland: Scarecrow Press.
- Ògúnwálé, J. A. (2012). A pragmatolinguistic study of Yoruba personal names. *Journal of Literary Onomastics*, 2(1), 24-34.
- Rajabzadeh, A. (1999). *Tahlil-e ejtemā'i-ye nāmgozāri; Barresi-ye mowredi-ye Arak, Hamedan va Bushehr* [Social analysis of onomastics; case study of Arak, Hamedan & Bushehr]. Tehran, Iran: Raveš.
- Recanati, F. (1997). *Direct reference: From language to thought*. Oxford: Blackwell.
- Reszegi, K. (2012). Cognitive approach to hungarian toponymy. *ONOMA*, 47, 367-379. doi: 10.2143/ONO.47.0.3085153
- Roohi, M. (2008). Este'āre-ye asāmi-ye xās dar zabān-e Fārsi [Proper names metaphor in Persian]. *Journal of Humanities Research*, 24, 131-138.
- Rouhi, M., & Rasekh Mahand, M. (2011). Animal metaphor in cognitive linguistics. *Psychology Research*, 1(4), 251-254.
- Safavi, K. (2000). *Darāmadi bar ma'nišenāsi* [An introduction on semantics]. Tehran, Iran: Soore-ye Mehr Publication.
- Safavi, K. (2005). Barresi-ye lafz-e xās va ām az didgāh-e ma'nišenāsi-ye manteqi [Proper and common names from the perspective of rational semantics]. *Alzahra University Journal of Humanities*, 54, 55-73.
- Sharifian, F. (2011). *Cultural conceptualisations and language: Theoretical framework and applications*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.
- Sophia, A., & Marmaridou, S. (1989). Proper names in communication. *Journal of Linguistics*, 25(02), 355. doi: 10.1017/s0022226700014146
- Sophia, A., & Marmaridou, S. (1989). Proper names in communication. *Journal of Linguistics*, 25(02), 355. doi:10.1017/s0022226700014146

Interdisciplinary
Studies in the Humanities

Abstract

- Tayeb, M. T., & Alinejad, B. (2003). Barresi-ye gerāyeshā-ye jadid-e nāmgozāri dar Isfahan az didgāh-e zabānshenāsi [New trends of onomastics in Isfahan from perspective of linguistics]. *Journal of Faculty of Literature and Humanities of Isfahan University*, 32&33, 23-58.
- Tirosh, Y. (2010). A name of One's own: Gender and symbolic legal personhood in the European court of human rights. *Harvard Journal of Law & Gender*, 33, 247-307.
- Valentine, T., Brenan, T., & Brédart, S. (1996). *The cognitive psychology of proper names: On the importance of being Ernest*. London: Routledge.
- Van Langendonck, W. (2007). *Theory and typology of proper names* (Trends in Linguistics 168). Berlin: Mouton de Gruyter.
- Wardhaugh, R., & Fuller, J. (2015). *An introduction to sociolinguistics* (7th ed.). Oxford: John Wiley & Sons, Inc.
- Zelinsky, W. (1970). Cultural variation in personal name patterns in the Eastern United States. *Annals of the Association of American Geographers*, 60(4), 743-769. doi:10.1111/j.1467-8306.1970.tb00756.x
- Zenner, E., & Marzo, S. (2015). On a First-name basis: Englishization and naming in Flanders. *Complutense Journal of English Studies*, 23(0). doi:10.5209/rev_cjes.2015.v23.51203

نام‌شناسی اجتماعی-شناختی؛ حوزه نوین مطالعات میان‌رشته‌ای

بهمن زندی^۱، بهزاد احمدی^۲

دریافت: ۱۳۹۵/۰۷/۱۸؛ پذیرش: ۱۳۹۵/۱۰/۰۶

چکیده

هدف مقاله، معرفی حوزه مطالعاتی میان‌رشته‌ای «نام‌شناسی اجتماعی-شناختی» است. نام‌شناسی، شاخه‌ای از زبان‌شناسی اجتماعی است که در آغاز به‌عنوان یک دانش در زمانی، به ریشه‌شناسی نام‌ها می‌پرداخت، ولی زبان‌شناسی اجتماعی با اتخاذ دیدگاه هم‌زمانی، نام‌شناسی را از یک دانش کهن‌گرا به دانشی برای مطالعه اجتماع معاصر تبدیل کرد. نام‌ها، عنصرهای زبانی هستند که بخشی از دانش زبانی را که نتیجهٔ مراودات اجتماعی و تعامل فرد با محیط پیرامون است، تشکیل می‌دهند. به همین سبب، آن‌ها در مطالعات زبان و هویت، نقش اساسی ای ایفا می‌کنند. علاوه بر این، نام‌ها در ساخت شناختی افراد، در جوامع مختلف با تنوع زبانی و فرهنگی متفاوت، نقش مهمی دارند؛ از این رو زبان‌شناسان شناختی نیز به مطالعهٔ نام و نام‌گذاری علاقه‌مند هستند، اما به دلیل چندبعدی بودن عنصر زبانی نام، زبان‌شناسی اجتماعی و زبان‌شناسی شناختی، هیچ‌یک به‌تنهایی قادر به تبیین جنبه‌های گوناگون نام و نام‌گذاری نیستند. پیوند دانش مربوط به زبان و دانش مربوط به جامعه با یکدیگر به انتخاب گونه‌ای از واژه‌ها و ساختارهای زبانی دیگر منجر می‌شود که با بافت اجتماعی، هماهنگ است. براساس یافته‌های این مقاله، «نام‌شناسی اجتماعی-شناختی» به‌عنوان یک حوزه مطالعاتی میان‌رشته‌ای با رویکرد تلفیقی، نام‌شناسی را از یک دانش رشته‌ای به دانشی میان‌رشته‌ای تبدیل می‌کند که قادر است به‌طور هم‌زمان «ابعاد اجتماعی-شناختی» مؤثر در نام‌گذاری را به‌خوبی تبیین کند.

کلیدواژه‌ها: زبان‌شناسی اجتماعی، زبان‌شناسی شناختی، نام‌شناسی، نام‌گذاری.

۱. استاد زبان‌شناسی، دانشکده ادبیات و زبان‌های خارجی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران. (نویسنده مسئول)
Email: zandi@pnu.ac.ir

۲. دانشجوی دکتری زبان‌شناسی دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.
Email: bahmadi33@yahoo.com

نام‌ها اگرچه زمان و مکان نمی‌شناسند، ولی زمان، مکان، افراد و بسیاری از چیزهای دیگر را می‌شناسانند. نام‌های خاص در تمام عرصه‌های زندگی حضور دارند. حوزه پژوهشی که تنها به مبحث نام‌های خاص می‌پردازد، نام‌شناسی^۱ است که از واژه یونانی «onoma»، به معنای اسم، گرفته شده است. موضوع اصلی مطالعه نام‌شناسی، اسامی خاص است که در درجه نخست، عنصرهای زبانی به شمار می‌آیند. چنانچه زبان‌شناسی را به عنوان رشته اصلی در نظر بگیریم، نام‌شناسی شاخه‌ای از زبان‌شناسی است (دانسی^۲، ۲۰۰۴، ۱۱۸؛ کوتس^۳، ۲۰۱۳). براساس تعریف کریستال^۴ (۲۰۰۸، ۳۳۹)، به طور سنتی نام‌شناسی را شاخه‌ای از معنی‌شناسی می‌دانند که به مطالعه ریشه نام‌های (خاص) نهادینه‌شده^۵ می‌پردازد که اصطلاح نام‌آشنای آن، «وجه تسمیه» است، ولی بعدها به دلیل چندبعدی بودن نام‌ها، نام‌شناسی از دیدگاه‌های دیگری نیز مورد توجه قرار گرفت که در مهم‌ترین تحول، با روی آوردن پژوهشگران به بررسی نام از دیدگاه اجتماعی، شاخه جدیدی به عنوان نام‌شناسی اجتماعی پدید آمد که خود، یکی از زیرشاخه‌های «زبان‌شناسی اجتماعی» به شمار می‌آید. براساس نظر آگیکوم^۶ (۲۰۰۶)، نام‌گذاری، بُعد مهمی از هر جامعه‌ای است و نام‌ها معنا و کارکردی فرهنگی اجتماعی دارند، و با توجه به تنوع جغرافیایی و اجتماعی موجود در نام‌های انتخابی مردم، زبان‌شناسی اجتماعی، متولی مناسبی برای مطالعه تنوع و تغییرات هم‌زمانی و در زمانی در زمینه نام‌ها به شمار می‌آید. علاوه بر این، در سال‌های اخیر، زبان‌شناسان شناختی نیز به ساخت «استعاره/مجاز بنیاد» نام‌های خاص علاقه مند شده‌اند و بخشی از ادبیات پژوهش مربوط به نام‌های خاص را به خود اختصاص داده‌اند (به عنوان مثال، بنگرید به روحی، ۱۳۸۷؛ بختیار، ۲۰۱۳؛ بردار و بردار زابو^۷، ۲۰۰۷؛ دُبریچ، ۲۰۱۰؛ بربروویچ و دلیبگوویچ زانیچ^۸، ۲۰۱۳).

با این مقدمه، به نظر می‌رسد می‌توان از منظر زبان‌شناسی اجتماعی شناختی و به طور دقیق‌تر، نام‌شناسی اجتماعی شناختی^۹، به مطالعه نام‌های خاص پرداخت.

1. Onomastics
2. Danesi
3. Coates
4. Crystal
5. institutionalized
6. Agyekum
7. Brdar and Brdar-Szabo
8. Berberović and Delibegović Džanić
9. cognitive socio-onomastics

با توجه به اینکه برای معرفی این حوزه میان رشته‌ای تاکنون هیچ اثر علمی‌ای منتشر نشده است، بر آن شدیم که در این مقاله به معرفی این دانش نوپا بپردازیم. این مطالعه برای تمام پژوهشگرانی که درباره ابعاد مختلف نام‌شناسی تحقیق می‌کنند و همچنین، به منظور نوآوری در برنامه‌های درسی دانشگاهی در حوزه‌هایی مانند زبان‌شناسی، جامعه‌شناسی و انسان‌شناسی و انجام پژوهش‌های دانشگاهی در دوره‌های تحصیلات تکمیلی، کارآمد خواهد بود.

در این مقاله ابتدا با نگاهی به گذشته، تاریخچه نام‌شناسی و ابعاد مطالعات نام‌شناسی و سپس شرح مختصری از دیدگاه‌های نظری مربوط به مطالعات نام‌های خاص ارائه شده است. در ادامه، با بررسی بُعد اجتماعی و بُعد شناختی نام‌های خاص، به تفکیک، نام‌شناسی اجتماعی شناختی شرح داده شده و دلایل و توجیه‌های نیاز به معرفی این میان رشته‌ای بیان می‌شود.

۱. سیر مطالعات نام‌شناسی

شواهد نام‌شناسی برای نخستین بار در حدود پنج تا شش هزار سال پیش، در مصر باستان مشاهده شده است که بین اسم خاص و اسم عام تمایز قائل شدند و اسم خاص خدایان و فراعنه مصر را به صورت زیر، درون حلقه‌هایی بر روی سنگ نوشته‌ها می‌نگاشتند (هایدو، ۲۰۰۲، ۸):

شکل شماره (۱). نام کلیوباترا با خط هیروگلیف

در سنگ‌نوشته‌های خط میخی اکدی‌ها و آشوری‌ها، در نوشته‌های چینی‌های باستان و بعدها در نوشته‌های یونانیان و رومیان باستان نیز علامت‌های مشخص‌کننده ویژه‌ای، بیشتر به صورت خطوط عمودی یا افقی، برای تمییز، تشخیص، و برجسته‌سازی نام‌های خاص به کار می‌رفت (ینسن، ۱۹۷۰؛ ککی، ۱۹۷۵؛ کسلر^۱، ۱۹۹۳، ۱۹۹۶؛ به نقل از: هایدو، ۲۰۰۲، ۸).

با وجود پیشینه تاریخی طولانی مطالعات مربوط به نام‌های خاص، نام‌شناسی به عنوان یک شاخه علمی دانشگاهی، در قرن نوزدهم ظهور کرد (داستفانی^۲، ۲۰۱۲، ۴۴۱) و با گسترش این حوزه

1. Hajdú
2. Jensen, Keki, Keszler
3. De Stefani

مطالعاتی، «انجمن بین‌المللی علوم نام‌شناسی»^۱ نیز در سال ۱۹۴۹ تأسیس شد (خان و دیپا^۲، ۲۰۱۴، ۴۵۷). تحلیل نام‌های خاص در مطالعات نام‌شناسی به‌طور سنتی، بیشتر از چشم‌انداز «درزمانی» بوده است؛ به این معنی که تلاش بر این بوده است که انگیزه اصلی و زیربنایی پیدایش و کاربرد اولیه نام‌های خاص و سیر تحول زبان‌شناختی آن‌ها در طول زمان، توصیف و تشریح شود (داستفانی، ۲۰۱۲؛ اندرسون، ۲۰۰۷). در فرهنگ زبان و زبان‌شناسی راتلج^۳ نیز در تعریف نام‌شناسی بر همین جنبه از نام‌شناسی تأکید شده است: «مطالعه علمی ریشه‌شناسی، تحول معنا و توزیع جغرافیایی نام‌ها» (باسمن، ۲۰۰۶).

در سیر تکاملی مطالعات نام‌شناسی در سطح جهان می‌توان به انتشار مجله‌ای با عنوان «نیمز»^۴ توسط انجمن نام‌امریکا^۵ اشاره کرد که از سال ۱۹۵۲ با مشارکت برخی از زبان‌شناسان، راه‌اندازی شده است (برایت، ۲۰۰۳، ۶۷۰). علاوه بر این نشریه، نشریه‌های عمومی اصلی دیگر درباره نام‌شناسی که به‌طور کامل یا بخشی از آن‌ها به زبان انگلیسی است، عبارتند از: «نومینا»^۶ (نشریه انجمن مطالعات نام‌ها در بریتانیا و ایرلند^۷)، «انوما»^۸ (متعلق به انجمن بین‌المللی مطالعات نام‌شناسی^۹، تأسیس در سال ۱۹۵۰). از نشریه‌های تخصصی تر نام‌شناسی نیز می‌توان به نشریه انجمن جاینام انگلیس^{۱۰} (تأسیس در سال ۱۹۲۳ در دانشگاه ناتینگهام) و نشریه مطالعات نام‌های اسکاتلندی^{۱۱} (کوتس، ۲۰۱۳، ۴۳۱۹) اشاره کرد. در حال حاضر، تنها مجله آی‌اس‌آی^{۱۲} در حوزه نام‌شناسی، «نام‌ها: نشریه نام‌شناسی»^{۱۳} متعلق به انجمن نام‌امریکا است (فلکان و فلکان^{۱۴}، ۲۰۱۳) که در امریکا منتشر می‌شود.

1. international council of onomastic sciences (ICOS)
2. Khan, Tariq. and V, Deepa
3. routledge dictionary of language and linguistics
4. names
5. American Name Society
6. nomina
7. society for name studies in Britain and Ireland: nomina
8. onoma
9. the international council of onomastic sciences (ICOS)
10. journal of the English place-name society
11. journal of Scottish name studies
12. ISI
13. NAMES: a journal of onomastics
14. Oliviu Felecan and Nicolae Felecan

۲. ابعاد و گستره مطالعات نام‌شناسی

با توجه به گستردگی کاربرد نام‌ها، شاخه‌های نام‌شناسی، فراوان هستند. کوتس (۲۰۱۳) به شناخته‌شده‌ترین این شاخه‌ها اشاره کرده است که شماری از آن‌ها عبارتند از: «انسان‌نام‌شناسی»، «نام‌شناسی گروه‌های انسانی»، «نام‌شناسی معابر»، «نام‌شناسی آبراه‌ها»، «نام‌شناسی مکان‌های جغرافیایی» و «نام‌شناسی حوزه نجوم».

اما پژوهش‌های نام‌شناسی در عصر حاضر به اندازه‌ای گسترده‌اند که در حوزه‌های جدیدی مانند مطالعات فناوری و شبکه‌های اجتماعی نیز وارد شده‌اند. نام‌شناسی حوزه سایبر از جمله مطالعات مدرن است که بررسی نام‌های انتخابی در محیط‌های دنیای مجازی و در بازی‌های رایانه‌ای و اینترنتی، و نام‌شناسی شبکه‌های مجازی مانند لینکدین، فیس‌بوک، یاهو، توییتر، گوگل پلاس و... را دربرمی‌گیرد (خان و دیپا، ۲۰۱۴).

گوش‌شناسی نام‌ها، یکی دیگر از پرکاربردترین مطالعات این حوزه به‌شمار می‌آید که مبتنی بر مطالعه تنوع جغرافیایی نام‌ها چه به لحاظ نوع نام‌های انتخابی و چه از حیث گوناگونی در تلفظ یک اسم در مناطق مختلف است. به‌طور دقیق‌تر، نظام نام‌ها گوش‌مدار است، دستخوش تغییرات تاریخی می‌شود، و تنوع جغرافیایی و اجتماعی نیز در آن قابل مشاهده است. بر مبنای اصول زبان‌شناسی اجتماعی (وارداف و فولر، ۲۰۱۵، ۱۴۹) می‌توان «نام» را به‌عنوان یک متغیر زبانی دارای گونه‌های قابل تشخیص^۱، یعنی صورت‌های متفاوت به‌کاررفته در محیط‌های مختلف، در نظر گرفت؛ «نام‌شناسی اجتماعی»^۲ به معنای مطالعه وابستگی^۳ نام‌گذاری و ساختار اجتماعی فرهنگ‌های گوناگون، مطالعه تنوع اجتماعی نام‌ها، و استفاده از نام‌های مستعار و شکل کوتاه‌شده نام‌ها («ابی»، «اسی»، «یاسی») در عرصه‌های اجتماعی مختلف است؛

نگاهی به تاریخچه مطالعات نام‌های خاص نشان می‌دهد که گستره آن‌ها به شاخه‌های مختلف علمی کشیده شده است که از جمله آن‌ها می‌توان به فلسفه (به‌ویژه در فلسفه تحلیلی)، زبان‌شناسی (از نظر واج‌شناختی، نحوی و معنایی)، حقوق (تیروش، ۲۰۱۰)، روان‌شناسی (والنتین و همکاران، ۱۹۹۶)، مردم‌شناسی به‌ویژه زبان‌شناسی مردم‌شناختی. (دانسی، ۲۰۰۴)، جامعه‌شناسی به‌ویژه جامعه‌شناسی فرهنگ. (عبدی، ۱۳۸۹)، مطالعات فرهنگی (جمشیدی‌ها و فولادیان، ۱۳۹۰)، ادبیات به‌ویژه نقد ادبی. (نیلسن و نیلسن^۴، ۲۰۰۷)، تاریخ (نام اشخاص

1. identifiable variants
2. socio-onomastics
3. interdependence
4. Nilsen and Nilsen

به عنوان منبعی برای کاوش در روابط خانوادگی در گذشته (مین، ۱۹۹۶؛ پاستلز، ۲۰۰۲؛ شورن، ۲۰۰۴؛ اسکات و دیگران، ۲۰۰۲؛ اسکات اسمیت، ۱۹۸۴ و ۱۹۸۵؛ تینهوف^۱، ۱۹۸۵ به نقل از: فینچ، ۲۰۰۸، ۷۱۱) و باستان‌شناسی اشاره کرد.

۳. دیدگاه‌های نظری

۳-۱. اسم خاص از دیدگاه فیلسوفان

فیلسوفان از زمان افلاطون و ارسطو، بحث درباره اسم را زمینه فکری و نظریه‌پردازی خود می‌دانستند و برای نخستین بار نیز رواقیان، نام‌ها را به دو دسته «نام‌های خاص» و «نام‌های عام» تقسیم کردند (اندرسون، ۲۰۰۷، ۱۴۵). علاقه فیلسوفان به نام‌های خاص از این باور آن‌ها سرچشمه می‌گیرد که با حل مسئله نام‌های خاص، مسئله معنا و ارجاع حل می‌شود (و برعکس) (ون لانگدونک، ۲۰۰۷، ۲۲). نگاهی به پیشینه بررسی و مطالعه اسم در حیطه فلسفه، نشان می‌دهد که بحث در این مورد، غالباً حول محور معناداری و ارجاع اسامی خاص و صدق گزاره‌های حاوی اسامی خاص می‌چرخد که از چهره‌های برجسته آن می‌توان به اندیشمندانی مانند جان استوارت میل^۲، گوتلوب فرگه^۳، برتراند راسل^۴ و سول کریپکی^۵ اشاره کرد.

از نظر صفوی (۱۳۸۴، ۵۶) «آن دسته از آرای فیلسوفان زبان و معنی‌شناسان منطقی که برای شناخت و تبیین معنی در کلیت خود مطرح شده‌اند، در قالب نظریه‌های کلان، قابل طبقه‌بندی هستند» که از جمله می‌توان به «نظریه ارجاعی (میل^۶، ۱۹۷۳/۱۸۴۳)» اشاره کرد که «مبنای تعریف معنی از سوی تارسکی^۷ (۱۹۵۶) قرار گرفت، یا نظریه انگاره‌ای^۸ که به آرای لاک^۹ (۱۹۵۵/۱۶۹۰) بازمی‌گردد و فرگه^{۱۰} (۱۹۵۲/۱۸۹۲) را تحت تأثیر خود قرار می‌دهد، و همچنین نظریه گزاره‌ای^{۱۱} راسل (۱۹۵۶/۱۹۰۵) و مور (۱۹۶۲/۱۹۵۳)». «در برابر این دسته از نظریه‌های کلان

۱۰۴

دوره نهم
شماره ۱
زمستان ۱۳۹۵

1. Main, Postles, Schurer, Scott et al., Scott Smith, Tebbenhoff.
2. John Stuart Mill
3. Gottlob Frege
4. Bertrand Russell
5. Saul Kripke
6. Mill
7. Tarsky
8. ideational theory
9. Locke
10. Frege
11. propositional theory

می‌توان به مجموعه‌ای از نظریه‌های خُرد، از جمله نظریهٔ اوصاف خاص^۱ راسل (۱۹۵۶/۱۹۰۵) یا نظریهٔ علی تاریخی کریپکه (۱۹۸۰) اشاره کرد که تنها بخشی از مطالعه معنی را مدنظر قرار می‌دهند. مطالعه درباره الفاظ خاص و عام در قالب نظریه‌های خُرد صورت می‌پذیرد» (صفوی، ۱۳۸۴، ۵۶).

۲-۳. نظریه‌های زبان‌شناختی درباره نام‌های خاص

در اوایل قرن بیستم، زبان‌شناسانی همچون یسپرسن^۲ (۱۹۲۴، ۶۶) و کوریلویچ^۳ (۱۹۵۶) برای نظر بودند که نام‌های خاص، طبقه‌ای از کلمه‌ها هستند با حداکثر محتوا، اما حداقل مصداق، یعنی معنای مفهومی^۴ اسم، تناسب معکوسی با معنای مصداقی^۵ آن دارد. این دیدگاه به نظریه «حداکثر معناداری»^۶ مشهور است.

نظریه مبتنی بر زبان‌شناسی شناختی در مورد نام‌های خاص، از نظرون لانگدونک^۷ (۲۰۰۷، ۵۱)، به نظریهٔ حداکثر معناداری نزدیک است. پیشگامان این رویکرد، سوفیا و مارماریدو^۸ (۱۹۸۹) و لانگکر (۱۹۹۱) هستند. سوفیا و مارماریدو به نام‌های خاص از زاویه‌ای ارتباطی می‌نگرند و در مقایسه با وصف معرف‌ها^۹، آن‌ها را «ابزار ارتباطی کارآمدتر و اقتصادی‌تری»^{۱۰} (ون لانگدونک، ۲۰۰۷، ۵۱) می‌دانند: «معنای نام‌ها، دربرگیرندهٔ مجموعه قضیه‌هایی^{۱۱} است که ممکن است نام‌ها در هر زمان دلالت ضمنی^{۱۲} ای به آن‌ها داشته باشند» (ون لانگدونک، ۲۰۰۷، ۵۱). بنا به نظر لانگکر (۱۹۹۱)، نام‌های خاص از الگوی سرنمونی دور می‌شوند؛ یعنی، «هر اسم‌واره‌ای^{۱۳}، مثل «این سه گربه سیاه»، چیزی را نماسازی می‌کند که به منزلهٔ موردی^{۱۴} (سه گربهٔ خاص) از یک نوع^{۱۵}

1. theory of definite descriptions
2. Jespersen
3. Kurylowicz
4. intension
5. extension
6. The maximum meaningfulness thesis
7. Van Langendonck
8. Sofia and Marmaridou
9. definite descriptions
10. more efficient and economical means of communication
11. propositions
12. implicate
13. nominal
14. instance
15. type

گرچه، به طور عام) استنباط می شود و به علاوه ویژگی های مربوط به کمیت (سه) و زمینه^۱ را نیز دربر می گیرد، اما در نام خاص «عراق»، کارکردهای معنایی متعددی^۲، یعنی ویژگی های نوع (ملت)، کمیت (مفرد) و زمینه (معرفه بودن) در همان یک کلمه نهفته است (وَن لانگندونک، ۲۰۰۷، ۵۵-۵۴). وَن لانگندونک (۲۰۰۷) دیدگاه متفاوتی در مورد نام های خاص دارد و براین باور است که «نام های خاص، نمایانگر اسم سرنمونی^۳ هستند، زیرا کارکرد اصلی آن ها، دلالت بر یک شیء (یا شخص) است. علاوه براین، معانی نام های خاص، ماهیتاً پیش فرض هایی در خود دارند که پردازش آن ها را ساده تر می کند. همچنین، نام های خاص، ویژگی بی نشان اسم معرفه بودن^۴ را دارند و به طور سرنمونی مفرد، قابل شمارش، غیرجنس^۵، و عینی^۶ هستند. این دیدگاه بی نشان و سرنمون بودن نام های خاص با این رویکرد لانگنکر متفاوت است که اسامی عام را اسم سرنمونی می داند» (لانگنکر، ۱۹۹۱، ۵۲).

۳-۳. ابعاد اجتماعی و شناختی نام شناسی

در سال های اخیر، زبان شناسان اجتماعی و زبان شناسان شناختی، هر دو، از مطالعات نام شناسی از دیدگاه اجتماعی و شناختی استقبال کرده اند. در این قسمت از مقاله این دو دیدگاه به تفکیک، بررسی شده اند.

۱-۳-۳. بعد اجتماعی نام شناسی

نام شناسی اجتماعی، مفهوم نسبتاً جدیدی است و هنوز حوزه نوظهوری تلقی می شود؛ این اصطلاح، هم در زبان شناسی اجتماعی و هم در حوزه های دیگری مانند جامعه شناسی، مردم شناسی، و جغرافیا به کار می رود (برنز^۷، ۲۰۱۵). «فلسفه زیربنایی رهیافت نام شناسی اجتماعی این است که نام ها، محصول و بخشی از جامعه ای هستند که در آن به کار می روند و از همین رو نمی توان آن ها را جدای از جامعه تصور کرد» (برامول، ۲۰۱۲، ۵۷)؛ بنابراین، نام شناسان اجتماعی «به جای رهیافت تاریخی، رویکردی جامعه شناختی را در بررسی داده های نام شناسی درپیش می گیرند» (برنز، ۲۰۱۵، ۱۸) و «نام ها را برساخت های اجتماعی^۸ تلقی می کنند که باید درون بافت

1. grounding
2. multiple semantic functions
3. represent the prototypical noun
4. unmarked nominal feature of definiteness
5. nongeneric
6. concrete
7. Burns, Alison
8. social constructs

اجتماعی و علوم اجتماعی برای پژوهش در مورد مسائل نام‌شناسی استفاده شود (برامول، ۲۰۱۲، ۵۷). در هجدهمین کنگره علم نام‌شناسی در آوریل ۱۹۹۳ در دانشگاه تریر آلمان نیز با معرفی نام‌شناسی اجتماعی به عنوان یک شاخه مستقل، این رشته، رسمیت بیشتری یافت (والنتاین و همکاران، ۱۹۹۶، ۱).

دلایل فراوانی را می‌توان در توجیه اهمیت مطالعه درباره بُعد اجتماعی مطرح کرد. نام از عناصر زبانی هر جامعه زبانی‌ای است و علاوه بر اطلاعات زبانی، اطلاعاتی در مورد فرهنگ، گفتمان حاکم، دوره زمانی، فضای جغرافیایی زندگی اشخاص و... ارائه می‌دهد. نام شخص، به ویژگی‌هایی مانند طبقه اجتماعی، مذهب، و هویت قومی یا گذشته فرد ربط پیدا می‌کند؛ البته این رابطه نیز در گذر زمان و براساس مکان و محیط فرهنگی اجتماعی، دستخوش تغییر می‌شود. نام‌ها نیازهای یک جامعه زبانی را بازتاب می‌دهند و «برحسب تغییرات در ویژگی‌های مردم، هم به عنوان افراد و هم به عنوان اعضای گروه‌های مختلف اجتماعی، دچار دگرگونی می‌شوند» (فرکس^۱، ۲۰۱۵، ۲۸). نام‌گذاری، عمل اجتماعی خاصی است که رابطه بسیار نزدیکی با ارزش‌ها، سنت‌ها، آرزوها، ترس‌ها و رویدادهای زندگی واقعی مردم دارد. رویه‌های نام‌گذاری، بینش مادر مورد الگوهای سازمان اجتماعی و فرهنگی جوامع و اطلاعاتمان درباره تغییرات فرهنگی وسیع‌تر را افزایش می‌دهند (الزومر^۲، ۲۰۰۹). نام، اغلب اطلاعاتی فراتر از آنچه در شناسنامه فرد می‌آید، به همراه دارد. «با بررسی نام‌هایی که یک خانواده برای فرزندان خود انتخاب کرده است، می‌توان به ویژگی‌های ظریف فرهنگی و عقیدتی آن‌ها پی برد» (طیب و علی‌نژاد، ۱۳۸۲، ۴۰). علاوه بر این، «مطلوبیت نام، تابع علایق و سلیق متغیر در لایه‌های اجتماعی است؛ از جمله، طبقه اجتماعی، قومیت، باورهای مذهبی، و علایق دیگر. آشکارترین عوامل اجتماعی تأثیرگذار بر انتخاب نام عبارتند از: الگوها و رسوم قومی-زبانی، مذهبی، و تاریخی [زمانی]/جغرافیایی [مکانی]» (ماتئوس، ۲۰۱۴، ۹۱).

نام، عنصری زبانی است که نمایانگر هویت ما است، زیرا اگر کسی از شما بپرسد: «شما کی هستید؟»، انتظار دارد «نام» خود را به او بگوید (جوزف، ۲۰۰۴، ۱). در جهان مدرن، هویت هر شخص یکی از ابعاد مهم، در شناخت خود، در تعامل و ارتباط روزانه با دیگر اعضای جامعه و در رابطه با نهادها و نظام سیاسی حاکم، از نظر اقتصادی، قانونی و حقوق شهروندی، اجتماعی و سیاسی است. نام شخص از نخستین لحظه‌های زندگی شخص (حتی پیش از تولد، به عنوان

1. Farkas
2. Al-Zumor

دغدغه والدین برای انتخاب نام) تا واپسین لحظه زندگی، همراه او است و چه بسا پس از مرگش، بر روی آثار او، در شناسنامه فرزندانش، اسناد هویتی اش و... همچنان به کار می‌رود. در دیوانه‌نوشته‌ها و یادگارنوشته‌ها نیز مشاهده می‌کنیم که افراد برای «ماندگاری»، نام خود را روی دیوار حک می‌کنند (زندى، ۱۳۹۳). جنکینز^۱ (۲۰۰۸، ۵) با ارائه تعریفی از هویت اجتماعی^۲، یعنی «فهم ما از اینکه خودمان کی هستیم و همچنین اینکه دیگران کی هستند»، به دویعدی بودن یا ویژگی دوگانه نام‌ها اشاره می‌کند: فردیت و روابط اجتماعی. به عبارت دیگر، نام‌ها هم برای شناسایی فرد به کار می‌روند و هم تعلق و هویت اجتماعی او را نشان می‌دهند. براساس دیدگاه فینچ^۳ (۲۰۰۸)، نام، یک اهرم اجتماعی^۴ است؛ نیرویی که دلالت بر پیوستگی اجتماعی دارد و «شخص حامل نام را در یک شبکه اجتماعی قرار می‌دهد» (الفورد، ۱۹۸۸).

از آنجاکه نام‌گذاری، یک نهاد، یا یک عمل فرهنگی (رجب‌زاده، ۱۳۷۸، ۱) یا کردار اجتماعی (ماتئوس، ۲۰۱۴) است، هر عمل یا کردار اجتماعی، از بستر زمانی‌ای که در آن رخ می‌دهد، تأثیر می‌پذیرد. بُعد فرهنگی نام‌ها می‌تواند ارتباط نام‌شناسی را با حیطه مردم‌شناسی زبان و زبان‌شناسی فرهنگی نشان دهد. از این چشم‌انداز، واژگان^۵ موجود در انسان‌نام‌شناسی، شواهدی از ارزش‌ها و باورهای یک جامعه ارائه می‌دهند و جزئیاتی را در مورد اصل و نسب، شغل، سنت، و پایگاه اجتماعی آشکار می‌کنند و از طریق نام فرد می‌توان به اطلاعاتی در مورد مکان و زمان تولد، ایدئولوژی و باورهای ملی، مذهبی، یا قومی والدین فرد یا حاکم بر جامعه، جغرافیای منطقه و بسیاری اطلاعات دیگر، مثل نام‌های رایج در هر شهر یا منطقه یا کشور دست یافت. مطالعات مردم‌شناختی زبان بر این نظریه استوار است که وجه مشترک نیرومندی بین زبان یک قوم و عرف‌های فرهنگی^۶ آن‌ها وجود دارد. به عبارت دیگر، کاربرد زبان جزء عادت‌های فرهنگی است و زبان، ابزار قدرتمندی برای مشاهده و درک جهان بینی یک جامعه خاص است و در واقع، می‌توان از زبان، مانند لنز میکروسکوپ برای مشاهده و درک عرف‌های اجتماعی و فعالیت‌های روزانه یک جامعه استفاده کرد (الزومر، ۲۰۰۹، ۱۶).

1. Jenkins
2. social identity
3. Finch
4. Social purchase
5. Social matrix
6. lexemes
7. cultural practices

نام‌گذاری هر چیزی تا جایی که به توجه انسان مربوط می‌شود. به مثابه خلق آن چیز است. بی‌نام، یعنی مورد توجه قرار نگرفته، و مورد توجه قرار نگرفته از نظر شناختی و از لحاظ مقاصد ارتباطی، یعنی چیزی که وجود ندارد (آلجیو و آلجیو، ۲۰۰۰، ۲۶۵). پرداختن به نام‌شناسی از منظری شناختی، و بررسی مسائل بازنمود دانش نام‌شناسی در زبان، همسوبا منطق کلی و در راستای روند جاری در پژوهش‌های شناختی معاصر در زبان‌شناسی است که بر تحلیل تعامل بین ساختارهای شناختی و زبانی تمرکز کرده‌اند، زیرا در هر دو، رابطه زبان و واقعیت فرازبانی مورد توجه است و این پژوهش‌ها با هدف مطالعه رابطه متقابل بین صورت‌های زبانی و همتا و نظیر شناختی آن‌ها و در رأس همه آن‌ها، برخی ساختارهای دانش. و همچنین، مطالعه الگوی سازمان‌دهی و پردازش محتوای مفهومی در زبان انجام می‌شوند (آندریوچ شنکو و همکاران، ۲۰۱۵، ۱).

از منظر شناختی، موضوع مطالعه نام‌شناسی، واقعیت‌های نام‌شناختی‌ای است که در ساخت معنا و در فرایند شکل‌گیری انواع دانش در مورد جهان و بازتاب آن‌ها در زبان سرشار از تنوع و گوناگونی، به صورت دانش نام‌شناختی، سهیم هستند. این امر مستلزم مطالعه نام‌های خاص در بافت دانش و بازتاب سیستم یکپارچه دانش نام‌شناختی است. طرفداران رویکرد شناختی به نام‌شناسی، معنای نام خاص را نتیجه بازتاب واقعیت به کمک آگاهی انسان می‌دانند. کارکرد شناختی پدیده‌های نام‌شناسی، در مشارکت نام‌های خاص در فعالیت ذهنی انسان و توانایی حفظ دانش زبانی و نیز دایرة‌المعارفی، تجلی می‌یابد (آندریوچ شنکو و همکاران، ۲۰۱۵، ۴).

در رویکرد شناختی، بحث این است که «چگونه انسان قادر به فراگیری، درک و استفاده از یک زبان طبیعی و به‌ویژه نام‌های خاص است» (گارسیرا میرزا، ۲۰۱۰، ۲)؛ به همین دلیل، باورمندان به این رویکرد، در پی این هستند که به درک بهتری از توانایی‌های شناختی لازم برای سخنگویان یک زبان، هنگام استفاده از نام‌های خاص، دست پیدا کنند. از آنجاکه این توانایی‌ها سبب درک نام‌های خاص می‌شوند، مطالعه آن‌ها به ما کمک می‌کند تا جایگاه و سهم نام‌های خاص را در محتوای اندیشه درک کنیم و در مقابل، مطالعه نام‌های خاص نیز به آگاه شدن ما از توانایی‌های شناختی کمک می‌کند.

پرسش دیگری که در این زمینه مطرح است این است که چگونه نام‌های خاص، فرایند‌های یادگیری را بازتاب داده و پدیده‌های جهان پیرامون و همچنین زبان، به عنوان بخشی از این

جهان را بازنمایی می‌کنند. رویکرد شناختی، زبان و کاربرد آن را از سخنگوی زبان جدا نمی‌داند و در این دیدگاه، توصیف زبان به کمک فرایندهایی همچون مقوله‌سازی، نظریه سرنمون، یا استعاره مفهومی و مجاز مفهومی انجام می‌شود (رزگی^۱، ۲۰۱۲). از یک سو، درک درست کاربرد عادی نام‌های خاص، بر پدیده‌های فراوان شناختی مانند فراگیری و کاربرد زبان، و همچنین ماهیت اندیشه و باور پرتومی افکند و از سوی دیگر، درک نام‌های خاص بدون داشتن درک درستی از ارجاع، ممکن نخواهد بود؛ بنابراین، نام‌های خاص به ما می‌آموزند که چگونه افکار و خواسته‌های ما به جهان ربط می‌یابد، و به این ترتیب، با مشخص کردن اینکه افکار ما در مورد چه چیزی هستند، به ما می‌آموزند که دنیای ما چگونه است.

بر این اساس، پژوهش در مورد نام‌های خاص از منظری شناختی، به آن‌ها هم به منزله عناصری در نظام زبان و هم در مقام عناصری ذهنی می‌نگرد که آینه تجربه‌های انسان در رابطه و رویارویی با دنیای پیرامون هستند. به عبارت دیگر، از آنجاکه زبان، محصول ذهن بشر است، می‌توان آن را همچون پدیده‌ای شناختی مطالعه کرد. نام‌های خاص نیز واحدهای زبانی هستند و در نتیجه، محصول ذهن بشر تلقی می‌شوند، یعنی همان کسانی آن‌ها را تولید کرده‌اند که در جامعه به زندگی عادی خود مشغول هستند (رزگی، ۲۰۱۲) و البته، بخشی از همین زندگی عادی به شمار می‌آیند. علاوه بر این، نام‌های خاص در زبان قرار دارند و زبان، در خدمت ساخت و انتقال معنا است و از دید زبان‌شناس شناخت‌گرا، پنجره‌ای به ذهن است. زبان در ذهن انسان‌ها و در واژگان ذهنی^۲ آن‌ها قرار دارد، و در کردارهای ارتباطی به صورت گفتار بروز می‌یابد. در این صورت، نام‌های خاص، در قالب واژگان ذهنی نام‌شناختی، بخشی هرچند کوچک از نوک این کوه یخی بزرگ را تشکیل می‌دهند.

«نام‌شناسی شناختی» سروکارش با جعبه سیاه ذهن انسان و محتوای آن، یعنی واژگان ذهنی است. واژگان ذهنی را می‌توان نظامی تلقی کرد که در توانایی زبانی^۳، دانش در مورد واژه‌ها، و همسان‌های ذهنی^۴ آن‌ها را بازتاب می‌دهد؛ همچنین، این سیستم، کارکردهای پیچیده‌ای را اجرا می‌کند که نه تنها با این واحدهای زبانی، بلکه با بازنمودهای دانش فرازبانی نظیر^۵ آن‌ها نیز مرتبط است. اینکه چه عناصر رسمی^۶‌ای در واژگان ذهنی قرار دارند و به چه صورت هستند، مسئله

1. Reszegi
2. mental lexicon
3. linguistic ability
4. mental equivalents
5. corresponding extra-linguistic knowledge representations
6. onymic entities

نام‌شناسی شناختی است که همین ویژگی سبب می‌شود به‌عنوان جریان کاملاً جدیدی در مطالعه نام‌های خاص شناخته‌شده (کارپنکو، ۲۰۱۶، ۶۹). درحالی‌که زبان‌شناسی شناختی بر واژگان ذهنی و ساختار آن متمرکز است، نام‌شناسی شناختی بر وجود ذهنی^۲ نام‌های خاص تمرکز یافته است. نام‌شناسی شناختی، درون‌داد (یک واحد اسمی^۳ ناشناخته وارد واژگان ذهنی شخص می‌شود یا توسط شخص آفریده می‌شود) و برون‌داد فرایندهای زبانی (نام خاص از واژگان ذهنی برای برقراری ارتباط بیرون می‌آید یا فراموش می‌شود) را بررسی می‌کند (کارپنکو، ۲۰۱۶، ۷۰).

در مطالعات انجام‌شده درباره اسامی خاص از دیدگاه زبان‌شناسی شناخت‌گرا، ساخت معنای استعاری / مجازی نام‌های خاص، دلالت‌کننده بر انسان مورد نظر بوده و این ساخت معنا به‌عنوان یک فرایند شناختی پویا در نظر گرفته می‌شود. پژوهش‌های مختلفی در مورد نام‌های خاص انجام شده است که در هر یک، برحسب نوع بررسی و رهیافت پژوهشگر، الگویی برای کاربرد «استعاره / مجازبنیاد» نام‌های خاص پیشنهاد شده است. در پژوهش‌های انجام‌شده در مورد نام‌های خاص با رویکرد شناختی، (دست‌کم) دو نوع نگرش را می‌توان از یکدیگر متمایز کرد:

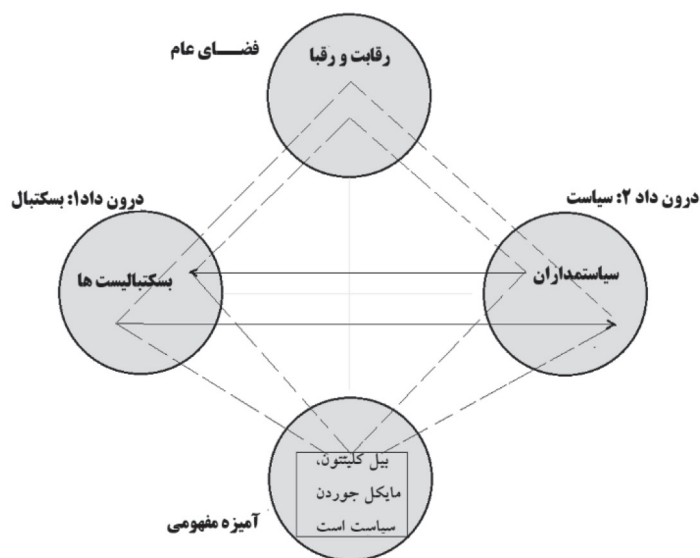
نخست، چشم‌اندازی که در آن نام خاص یک فرد (مشهور) به‌عنوان قلمرو مبدأ در نظر گرفته می‌شود که از جمله کارهای انجام‌شده در این قالب می‌توان به کارهای بختیار (۲۰۱۳)، بردار و بردار زابو (۲۰۰۷)، و روحی (۱۳۸۷) اشاره کرد، و دیگری، چشم‌اندازی است که نام خاص افراد در آن، بر مبنای استعاره ساخته می‌شود و در «قلمرو مقصد» قرار می‌گیرد. مطالعه دبریچ (۲۰۱۰) در مورد نام‌های خاص در زبان، از جمله این‌گونه پژوهش‌ها است.

الگوهای به‌کاررفته در پژوهش‌ها در مورد نام خاص و استعاره نیز عبارتند از: الگوی انطباقی لیکاف و جانسون (۱۹۸۰) و لیکاف (۱۹۸۷): براساس الگوی مطرح‌شده در پژوهش دُبریچ (۲۰۱۰) درباره نام‌گذاری و اسامی خاص در زبان صربی، نام افراد براساس استعاره‌هایی که از طبیعت، گیاهان، حیوانات، و شیء نمادین گرفته شده‌اند، ساخته می‌شود. به عبارت دیگر، مبنای ساخت نام‌ها، این استعاره است: «طبیعت پیرامون، انسان است»^۴؛ که در آن «طبیعت پیرامون» قلمرو مبدأ و «انسان» قلمرو مقصد است و براساس همین استعاره مبتنی بر «زیرنگاشت‌های هستی‌شناختی» (بارسلونا، ۱۳۹۰، ۱۰) اسم افراد از طبیعت پیرامون گرفته می‌شود، مانند «داکا، دانکا و دانیکا»^۵ به معنی ستاره صبح.

1. Karpenko
2. mental existence
3. onym
4. Surroundings Is a Person.
5. Danica/Danka/Daca

الگوی میان طبقه‌ای^۱ گلوکسبرگ و کیسر^۲ (۱۹۹۰): روحی در پژوهش خود (۱۳۸۷) این الگو را در مورد استعاره اسامی خاص در زبان فارسی به کار برده است. از نظر روحی (۱۳۸۷) و روحی و راسخ مهند (۲۰۱۱) الگوی میان طبقه‌ای (دست‌کم) در توصیف استعاره اسامی خاص در زبان فارسی کارآمدتر است. الگوی میان طبقه‌ای، قائل به رابطه یک به یک نیست که در آن هرچه در قلمرو مبدأ باشد، قابل تعمیم به قلمرو مقصد است. در عوض، گروهی در زمان خلق استعاره شکل می‌گیرد که عضوی از آن به عنوان سرنمون^۳ انتخاب می‌شود (مبدأ) و به جای عضو دیگر (مقصد) می‌نشیند (روحی، ۱۳۸۷).

الگوی آمیزه مفهومی^۴: بربرویچ و دلیبگوویچ زانیچ (۲۰۱۳) در پژوهش خود از این الگو استفاده کرده‌اند. در مثال «بیل کلینتون، مایکل جوردن سیاست است»، آمیزه مفهومی به شیوه زیر شکل می‌گیرد:

شکل شماره (۲). الگوی آمیزه مفهومی

1. class inclusion
2. Glucksberg, S., and Keysar, B.
3. prototype
4. conceptual blending

بحث و نتیجه‌گیری؛ نام‌شناسی اجتماعی شناختی، ظهور یک حوزه میان‌رشته‌ای نوین در زبان‌شناسی اجتماعی شناختی، زبان، نهادی اجتماعی و بخشی از شبکه شناختی است که حاوی اطلاعات ما درباره افراد، گروه‌های اجتماعی و روابط اجتماعی تشکیل دهنده جامعه است و از طریق پیوند دانش مربوط به زبان و دانش مربوط به جامعه به همدیگر است که می‌توانیم واژه‌ها و ساختارهای زبانی دیگر را به‌گونه‌ای انتخاب کنیم که با شرایط بافت اجتماعی هماهنگ شوند. به عبارت دیگر، معنی اجتماعی^۱، هرگونه پیوند بین واژه‌ها یا هر واحد زبانی و مقوله‌های اجتماعی را دربرمی‌گیرد (هادسون، ۲۰۱۰، ۲۴۱). نام‌ها در جایگاه عناصر زبانی، بخشی از دانش زبانی فرد هستند و در رویکرد شناختی، «دانش زبان، همان دانش است^۲» (گلدبرگ، ۱۹۹۵، ۵) و از آنجاکه نام‌ها حاصل زندگی اجتماعی و روابط بین افراد هستند، به دانش مربوط به جامعه و روابط اجتماعی ربط پیدا می‌کنند.

به این ترتیب، نام‌شناسی اجتماعی شناختی را می‌توان زیرمجموعه زبان‌شناسی اجتماعی شناختی به شمار آورد که تصور کاربرد بنیاد از زبان، تنوع درون زبانی و بین زبانی، مقوله بندی و سرنمون‌ها، الگوی فرهنگی، معنی اجتماعی و اثر متقابل زبان، فرهنگ، و ایدئولوژی، جزء مفهوم‌های بنیادین آن هستند. اگر دانش نام‌شناسی را بخشی از دانش زبانی در نظر بگیریم، دانش زبانی به طور خاص، و دانش، به طور عام، در ذهن فردی قرار دارد که روابط متقابلی با افراد دیگر درون جامعه دارد. از سوی دیگر، این دانش خود، نتیجه تعامل فرد با اعضای دیگر جامعه و دنیای پیرامون و انباشته شده در نتیجه کاربرد زبان است. به عبارت دیگر، در رویکرد شناختی، بر اساس «نظریه کاربرد بنیاد، موضوع اصلی مطالعه، زبانی است که مردم در دنیای واقعی تولید و درک می‌کنند. زبان در کاربرد، بهترین شاهدهی است که برای تعیین ماهیت و سازمان خاص هر نظام زبانی در اختیار داریم» (بارلو و کِمِر^۳، ۲۰۰۰، xv)؛ بنابراین، در زبان‌شناسی شناختی، هرگونه شرحی بر نام‌های خاص، دانش دایرة المعارفی مرتبط با این نام‌ها را را دربر می‌گیرد؛ معنی آن‌ها ناگزیر در بافت تعیین می‌شود و با آن‌ها همچون ساخت‌های دیگر زبانی برخورد می‌شود (بردار و بردارزابو، ۲۰۰۷)؛ در زبان‌شناسی اجتماعی نیز «جدا کردن نظام زبان از کاربرد آن غیرممکن است» (وارداف^۴، ۲۰۱۵، ۳۱۲).

توجه به معنی دایرة المعارفی نام‌ها، یعنی اینکه معنای اصلی نام‌ها، معنای کاربردی،

1. social meaning
2. knowledge of language is knowledge
3. Barlow and Kemmer
4. Wardhaugh

اجتماعی و فرهنگی را دربرمی‌گیرد و «معنی دایرةالمعارفی در بافت استفاده، تجلی می‌یابد، به‌گونه‌ای که انتخاب معنی دایرةالمعارفی متأثر از عوامل بافتی است» (ایوانز، ۲۰۰۷، ۷۳). معنای فرهنگی اجتماعی نام‌های «بهمن» و «بهباد» در دو جامعه، که در یکی نام‌های اسلامی سنتی مانند «عبداله»، «عبدالرحیم»، «یحیی»، و.. رواج دارند و در دیگری نام‌های جدیدتری مانند «امید»، «پویا» و «آرتین» رایج هستند، متفاوت است؛ اگر یک نام در اولی «امروزی‌تر» به نظر برسد، در دومی جزء نام‌های «قدیمی» به‌شمار می‌آید.

در حوزه مطالعاتی میان‌رشته‌ای نام‌شناسی اجتماعی شناختی که زیرمجموعه زبان‌شناسی اجتماعی شناختی است، معنی اجتماعی نام‌ها، تنوع در انتخاب نام‌ها، و عوامل اجتماعی شناختی ناظر بر انتخاب نام‌ها بررسی می‌شود. همچنین، می‌کوشد با بررسی ساخت «استعاری/مجازینیاد» نام‌های خاص، نشان دهد که در یک جامعه زبانی، جهان پیرامون، چگونه مفهوم‌سازی می‌شود؛ زیرا آغاز مفهوم‌سازی‌ها ممکن است در شناخت فرد باشد، اما مفهوم‌سازی به همان اندازه که پدیده‌ای فردی است، فرهنگی نیز هست و ممکن است به صورت «شناخت فرهنگی» ظاهر شود (شرفیان، ۲۰۱۱).

مطالعه مفهوم‌های نام‌شناسی از منظری اجتماعی با رویکرد کل‌گرایانه^۱ شناختی، به ما در نتیجه‌گیری در مورد ویژگی‌های اصلی جهان‌بینی زبانی و مفهومی سخنگویان یک زبان در منطقه‌ای خاص کمک می‌کند. انتخاب موضوع و جهت‌گیری مطالعه، مبنای تعیین هدف اصلی در انجام پژوهش هستند که همانا کندوکاو در مورد واحدهای نام‌شناختی به‌عنوان ابزار بازنمایی محتوای مفهومی است. رسیدن به این هدف با پذیرفتن چند پیش‌فرض امکان‌پذیر است که عبارتند از: رابطه و کنش متقابل زبان و جامعه، نظام‌مندی زبان، و اینکه زبان به‌طور عام، و نام‌های خاص به‌طور ویژه، کارکردی بازتابی و بازنمونی دارند (آندریوچ شنکو و همکاران، ۲۰۱۵، ۳).

نام‌شناسی اجتماعی شناختی می‌تواند با پیروی از زبان‌شناسی اجتماعی شناختی (که نه تنها به ساختار زبان مانند واج‌شناسی، دستور، واژگان، معنی‌شناسی، بلکه همچنین به حوزه‌های کاربردی‌تر در پژوهش‌های زبانی مانند زبان و هویت، زبان و ایدئولوژی، و زبان و فرهنگ می‌پردازد)، ساختار زبانی نام‌ها (از جمله شیوه‌ها و تنوع موجود در تلفظ نام‌ها یا گویش‌شناسی افقی (جغرافیایی) و عمودی (اجتماعی) نام‌ها)، رابطه زبان با هویت و ایدئولوژی و فرهنگ (از طریق بررسی تأثیرات باورهای قومی، ملی، و مذهبی و حتی تأثیرهای جهانی شدن بر انتخاب

1. holistic

نام‌ها)، و خط‌مشی‌زبانی (با کاوش در برنامه‌ریزی‌زبانی و خط‌مشی‌زبانی نظام‌های سیاسی حاکم در قالب ترویج نام‌های مورد‌نظر و دخالت در نام‌گذاری اماکن و معابر عمومی) را مطالعه کند و به بررسی ارتباط تنوع‌زبانی با صورت‌بندی اجتماعی^۱ بپردازد.

یکی از مبانی روش‌شناسی در مطالعات نام‌شناسی و همچنین، یکی از فرضیه‌های نظریه^۲ بازنمود نام‌شناختی^۳، وجود رابطه بین سطح مفهومی و سطح زبانی است. نشانه نام‌شناسی^۴، دانش زبان^۵ را به عنوان بخشی از دانش جهان‌بازنمایی می‌کند و به ما کمک می‌کند تا در مورد بازنمود مقوله‌های نام‌شناختی، به عنوان راهی برای ساختاربخشیدن به محتوای مفهومی^۶، بحث کنیم. تحلیل بازنمود دانش نام‌شناسی، یعنی بازنمود نام‌شناختی، در همه سطوح زبان به کمک مقوله‌های نام‌شناسی انجام می‌شود. «بازنمود نام‌شناختی» به انتقال دانش نام‌شناسی به صورت مفاهیم (واحد‌های دانش^۷) و واحد‌های زبان^۸ (واحد‌های زبان‌شناختی^۹) اشاره دارد (آندریوچ شنکو و همکاران، ۲۰۱۵، ۳).

استدلال دیگری که در تأیید نیاز به میان‌رشته‌ای نام‌شناسی اجتماعی‌شناختی می‌توان مطرح کرد، به بحث روش پژوهش در نام‌شناسی مربوط می‌شود که از دیرباز با انتقادهایی روبه‌رو بوده است. زلینسکی^۹ (۱۹۷۰) از ادبیات پژوهش در مورد نام‌ها انتقاد کرده است؛ نقدی که هنوز هم وارد است این است که بخش گسترده‌ای از ادبیات پژوهش درباره نام‌ها، به حیطه فلسفه، ریشه‌شناسی، یا دستور تعلق دارد و توجه چندانی به ابعاد اجتماعی، فرهنگی، یا روان‌شناختی نام‌ها نشده است. لیبرسون و بل^{۱۰} (۱۹۹۲) ادبیات موجود در مورد نام‌ها را فاقد پیچیدگی و نظام‌مندی در روش‌شناسی و از نظر نظریه‌پردازی، ضعیف می‌دانند. لوینسون (۲۰۰۳، ۶۹؛ به نقل از داستفانی، ۲۰۱۲، ۴۴۲) نیز انتقاد به جایی دارد مبنی بر اینکه نام‌شناسی، یکی از کهن‌ترین شاخه‌های زبان‌شناسی است؛ اما با وجود سنت دیرین مطالعه در این زمینه، نظریه‌پردازی در این حیطه چندان مورد توجه نبوده است. داستفانی (۲۰۱۲، ۴۴۲) در پاسخ به این انتقاد، اتخاذ

1. social stratification
2. onomastic representation
3. onomastic sign
4. represents language knowledge
5. conceptual content
6. units of knowledge
7. units of language
8. linguistic units
9. Zelinsky
10. Lieberson and Bell

دیدگاه هم‌زمانی^۱ را پیشنهاد می‌کند؛ یعنی مطالعه نام‌های خاص، آن‌گونه که در مکالمه‌های معمولی بین افراد به‌کار می‌روند. رویکرد مورد توجه داستفانی، مبتنی بر رویکرد تعاملی، با استفاده از روش‌های تحقیق به‌کاررفته در تجزیه و تحلیل مکالمه^۲ و زبان‌شناسی تعاملی^۳ است. بنابراین، نام‌شناسی با اتخاذ روش پژوهش تجربی و پیکره‌بنیاد زبان‌شناسی اجتماعی شناختی و با در نظر گرفتن نظریه و روش تلفیقی و نوین، نه تنها به نقدهای روش شناختی پاسخ می‌دهد، بلکه همچنین، جایگاه والاتری در میان علوم اجتماعی و علوم شناختی پیدا خواهد کرد.

فصلنامه علمی - پژوهشی

۱۱۷

نام‌شناسی اجتماعی -
شناختی؛ حوزه نوین ...

-
1. synchronic view
 2. conversation analysis
 3. interactional linguistics

منابع

- بارسلونا، آنتونیو (۱۳۹۰). *استعاره و مجاز با رویکردی شناختی* (مترجم: فرزانه سجودی، لیلا صادقی، و تینا امراللهی). تهران: انتشارات نقش جهان.
- جمشیدی‌ها، غلامرضا؛ و فولادیان، مجید (۱۳۹۰). بررسی تحولات فرهنگ عمومی در ایران براساس تحلیل نام‌گذاری. *فصلنامه انجمن ایرانی مطالعات فرهنگی و ارتباطات*، ۲۴، ۶۴-۳۹.
- حجتی، محمدعلی (۱۳۸۴). *سمانتیک اسامی خاص*. نامه مفید، ۴۷، ۲۲-۳.
- حجتی، محمدعلی؛ و کاشی، محسن (۱۳۸۴). چالش‌های پیش‌روینظریه کریپیکیدر باب سمانتیک اسم خاص. نامه مفید، ۵۰، ۵۴-۳۷.
- رجب‌زاده، احمد (۱۳۷۸). *تحلیل اجتماعی نام‌گذاری؛ بررسی موردی اراک، همدان و بوشهر*. تهران: روش.
- روحی، مه‌ری (۱۳۸۷). *استعاره اسامی خاص در زبان فارسی*. *مجله پژوهش علوم انسانی*، ۲۴، ۱۳۸-۱۳۱.
- صفوی، کورش (۱۳۷۹). *درآمدی بر معنی‌شناسی*. تهران: انتشارات سوره مهر.
- صفوی، کورش (۱۳۸۴). بررسی لفظ خاص و عام از دیدگاه معنی‌شناسی منطقی. *فصلنامه علمی پژوهشی علوم انسانی دانشگاه الزهراء (س)*، ۵۴، ۷۳-۵۵.
- طیب، محمدتقی؛ و علی‌نژاد، بتول (۱۳۸۲). بررسی گرایش‌های جدید نام‌گذاری در اصفهان از دیدگاه زبان‌شناسی. *مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه اصفهان*، ۳۲ و ۳۳، ۵۸-۲۳.
- عبدی، عباس (۱۳۷۶). *تحول نام‌گذاری کودکان تهرانی از ۱۳۴۵-۱۳۷۴*. تهران: حنا.
- عبدی، عباس (۱۳۸۹). *چهار پژوهش در جامعه‌شناسی فرهنگ*. تهران: نشر ثالث.
- Agyekum, K. (2006). The sociolinguistics of Akan personal names. *Nordic Journal of African Studies*, 15(2), 206-235.
- Alford, R. (1988). *Naming and identity: A cross-cultural study of personal naming practices*. New Haven, Connecticut: HRAF Press.
- Algeo, J., & Algeo, K. (2000). Onomastics as an interdisciplinary study. *Names*, 48(3-4), 265-274. doi:10.1179/nam.2000.48.3-4.265
- Al-Zumor, A. (2009). A socio-cultural and linguistic analysis of Yemeni Arabic personal names. *GEMA Online Journal of Language Studies*, 2, 15-27.
- Anderson, J. (2007). *The grammar of names*. Oxford: Oxford University Press. doi: 10.1093/acprof:oso/9780199297412.001.0001
- Andryuchshenko, O. K., Suyunova, G. S., & Tkachuk, S. S. (2015). The cognitive aspects of the study of regional Onomastics. *Indian Journal of Science and Technology*, 8(10). doi:10.17485/ijst/2015/v8is(10)/84835

فصلنامه علمی-پژوهشی

۱۱۸

دوره نهم
شماره ۱
زمستان ۱۳۹۵

- Bakhtiar, M. (2013). Creative use of proper names in Persian. *Anglisticum Journal (IJLLIS)*, 2(5), 89-101.
- Barcelona, A. (2003). Names: A metonymic 'return ticket' in Five languages. *Jezikoslovlje*, 4(1), 11-41.
- Barcelona, A. (2004). Metonymy behind grammar: The motivation of the seemingly 'irregular' grammatical behavior of English paragon names. In G. Radden, & K. U. Panther (Eds.). *Studies in Linguistic Motivation*, Berlin & New York: Mouton de Gruyter, 357-374.
- Barlow, M., Kemmer, S. (Eds.). (2000). *Usage based models of language*. Stanford, Calif.: CSLI Publications.
- Berberović, S., Delibegović Džanić, N. (2013). Halls of Fame across cultures: The figurative meaning of personal names in light of conceptual integration theory. *Explorations in English Language and Linguistics*, 1(1), 84-106.
- Bramwell, E. (2012). *Naming in society: A cross-cultural study of Five communities in Scotland* (Unpublished doctoral dissertation). University of Glasgow.
- Brdar, M., & Brdar-Szabó, R. (2007). When Zidane is not simply Zidane, and Bill Gates is not just Bill Gates. *Aspects of Meaning Construction*, 125-142. doi:10.1075/z.136.09brd
- Bright, W. (2003). What is a name? Reflections on onomastics. *Language and Linguistics*, 4(4), 669-681.
- Burns, A. (2015). *Field-names of North-East Scotland: A socio-onomastic study* (Unpublished doctoral dissertation). University of Glasgow.
- Bussmann, H. (2006). *Routledge Dictionary of language and linguistics* (G. P. Trauth, & K. Kazzazi, Trans., (Eds.). London and New York: Routledge, Taylor & Francis.
- Coates, R. (2013). Onomastics. In C. Chappelle, (Ed.). *The Encyclopedia of Applied Linguistics* (pp. 4315-4320), Oxford: Wiley-Blackwell. Doi: 10.1002/9781405198431
- Crystal, D. (2008). *A dictionary of linguistics and phonetics* (6th ed.). Oxford: Blackwell.
- Cumming, S. (2013). *Names*. In E. N. Zalta, (Ed.). *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*.
- Danesi, M. (2004). *A basic course in anthropological linguistics*. Toronto: Canadian Scholars' Press Inc.
- De Stefani, E. (2012). Crossing perspectives on onomastic methodology: Reflections on fieldwork in place name research. An essay in interactional onomastics. In A. Ender, A. Leemann, & B. Wälchli, (Eds.). *Methods in Contemporary Linguistics* (pp. 441-462), Berlin/Boston: Mouton de Gruyter.
- Dobric, N. (2010). Theory of names and cognitive linguistics: The case of the metaphor. *Filozofija i Društvo*, 21(1), 135-147. doi: 10.2298/fid1001135d

- Ennin, T., & Nkansah, N. (2016). A literary anthroponomastics of Three selected African Novels: A cross cultural perspective. *IJSCL (International Journal of Society, Culture & Language)*, 4(1), 69-79.
- Eslami-Rasekh, A., & Ahmadvand, M. (2012). What is in a name? A short survey on the sources and the factors affecting the act of name-giving. *Journal of Sociological Research*, 3(2), 124-133. doi: 10.5296/jsr.v3i2.2127
- Eslami-Rasekh, A., & Ahmadvand, M. (2015). Name-giving variations in Kurdistan Province of Iran: An ethnic identity marker categorized. *Khazar Journal of Humanities and Social Sciences*, 18(2), 5-22.
- Evans, V. (2007). *A glossary of cognitive linguistics*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Farkas, T. (2015). Changing names as abolishing the difference: Personal names as ethnic symbols, characteristics of surname changes and the magyarization of surnames in Hungary. *LÉTÜNK*, 3, 27-39.
- Felecan, O., & Felecan, N. (2013). Names of Romanian places of worship. In O. Felecan, & A. Bugheșiu, (Eds.). *Onomastics in Contemporary Public Space*, Cambridge Scholars Publishing.
- Finch, J. (2008). Naming names: Kinship, individuality and personal names. *Sociology*, 42(4), 709-725. doi: 10.1177/0038038508091624
- García-Ramírez, E. (2010). *Proper names, a cognitive-philosophical study* (PhD dissertation). The University of Michigan.
- Glucksberg, S., & Keysar, B. (1990). Understanding metaphorical comparisons: Beyond similarity. *Psychological Review*, 97(1), 3-18. doi:10.1037/0033-295x.97.1.3
- Goldberg, A. E. (2003). Constructions: A new theoretical approach to language. *Trends in Cognitive Sciences*, 7(5), 219-224. doi:10.1016/s1364-6613(03)00080-9
- Hajdú, M. (2002). *The history of Onomastics*. *Onomastica Uralica*, 2, 7-45.
- Hudson, R. A. (2010). *An introduction to word grammar*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Jenkins, R. (2008). *Social identity* (3rd ed.). London: Routledge.
- Joseph, J. E. (2004). *Language and identity: National, ethnic, religious*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.
- Karpenko, O. (2016). Cognitive Onomastics. In C. Hough, & D. Izdebska, (Eds.). Names and their Environment, *Proceedings of the 25th International Congress of Onomastic Sciences* (25-29 August 2014), Glasgow: University of Glasgow.
- Khan, T., Deepa, V. (2014). The names of virtual communities: A linguistic cum socio-onomastic analysis. *Global Journal of Multidisciplinary Studies*, 3(9), 456-465.

- Kovecses, Z., & Radeen, G. (1998). Metonymy: Developing a cognitive linguistic view. *Cognitive Linguistics*, 9(1), 37-78. doi: 10.1515/cogl.1998.9.1.37
- Lakoff, G. (1987). *Women, fire, and dangerous things: What categories reveal about the mind*. Chicago & London: The University of Chicago Press.
- Lakoff, G., Johnson, M. (1980). *Metaphors we live by*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Langaker, R. (1991). *Foundations of cognitive grammar: Descriptive application* (Vol. 2). Stanford: Stanford University Press.
- Lieberson, S. (1984). What's in a name? Some sociolinguistic possibilities. *International Journal of the Sociology of Language*, 1984(45), 77-87. doi: 10.1515/ijsl.1984.45.77
- Lieberson, S., & Bell, E. O. (1992). Children's First names: An empirical study of social taste. *American Journal of Sociology*, 98(3), 511-554. doi: 10.1086/230048
- Mateos, P. (2014). *Names, ethnicity and populations, tracing identity in space*. Berlin, Heidelberg: Springer.
- Nilsen, A., & Nilsen, D. (2007). *Names and naming in young adult literature*. Lanham, Maryland: Scarecrow Press.
- Ògúnwálé, J. A. (2012). A pragmalinguistic study of Yoruba personal names. *Journal of Literary Onomastics*, 2(1), 24-34.
- Recanati, F. (1997). *Direct reference: From language to thought*. Oxford: Blackwell.
- Reszegi, K. (2012). Cognitive approach to hungarian toponymy. *ONOMA*, 47, 367-379. doi: 10.2143/ONO.47.0.3085153
- Rouhi, M., & Rasekh Mahand, M. (2011). Animal metaphor in cognitive linguistics. *Psychology Research*, 1(4), 251-254.
- Sharifian, F. (2011). *Cultural conceptualisations and language: Theoretical framework and applications*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.
- Sophia, A., & Marmaridou, S. (1989). Proper names in communication. *Journal of Linguistics*, 25(02), 355. doi:10.1017/s0022226700014146
- Sophia, A., & Marmaridou, S. (1989). Proper names in communication. *Journal of Linguistics*, 25(02), 355. doi:10.1017/s0022226700014146
- Tirosh, Y. (2010). A name of One's own: Gender and symbolic legal personhood in the European court of human rights. *Harvard Journal of Law & Gender*, 33, 247-307.
- Valentine, T., Brennan, T., & Brédart, S. (1996). *The cognitive psychology of proper names: On the importance of being Ernest*. London: Routledge.
- Van Langendonck, W. (2007). *Theory and typology of proper names* (Trends in Linguistics 168). Berlin: Mouton de Gruyter.

Wardhaugh, R., & Fuller, J. (2015). *An introduction to sociolinguistics* (7th ed.). Oxford: John Wiley & Sons, Inc.

Zelinsky, W. (1970). Cultural variation in personal name patterns in the Eastern United States. *Annals of the Association of American Geographers*, 60(4), 743-769. doi:10.1111/j.1467-8306.1970.tb00756.x

Zenner, E., & Marzo, S. (2015). On a First-name basis: Englishization and naming in Flanders. *Complutense Journal of English Studies*, 23(0). doi:10.5209/rev_cjes.2015.v23.51203

فصلنامه علمی - پژوهشی

۱۲۲

دوره نهم

شماره ۱

زمستان ۱۳۹۵